

Pozornému čtenáři jistě neušel poznatek, že rozličnost výkladu především pramení z nedokonalého textu 2. odst. § 9 vládního nařízení č. 76/1936, který se stal jakousi Achillovou patou legislativního umění předpisů o zemědělském vyrovnání, jež jsou jinak redigovány velmi pečlivě.

JUDr. Ladislav Hlavatý, Chvalšiny.

Jde-li o poměrně velké množství sena, takže hmotné odevzdání jest spojeno se značnou obtíží, stačilo k nabytí vlastnictví odevzdání znamením (§ 427 obč. zák.), byť došlo potom k hmotnému odevzdání ve smyslu § 426 obč. zák. a toto bylo tedy možné. — Zda sporné zásoby byly opatřeny znamením pro každého seznatelným, (jak to požaduje § 427 obč. zák.), jest zjistiti jednak ohledáním přípuštěným z moci úřadu (§ 368 c. ř. s.), jednak výsledkem svědků na místě samém.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. dubna 1937 čj. Rv I 340/37.

V exekuci věci žalované strany proti Karlu Š. bylo zabaveno dne 24. dubna 1936 mimo jiné pod pol. 32, asi 60 q jetelového sena, umístěného pod seníkem. Žalující hospodářské družstvo odvezlo si po tomto zabavení toto seno a tvrdíc, že nabylo k němu práva, které činí exekuci nepřipustnou, podalo žalobu, aby výkon exekuce té byl dle § 37 ex. řádu prohlášen nepřipustným. První soud vyhověl žalobě zjistiv jednak, že dopisem ze dne 15. března 1936 žalující družstvo koupilo sporné seno od Karla Š., a ještě před zabavením správce téhož připevnil na sloup seníku nápis: »majetek hospodářského družstva«, takže došlo k symbolické tradici (§ 427 obč. zák.), jednak shledav v tomto skutkovém základě i převod vlastnictví prohlášením ve smyslu § 428 obč. zák. Odvolací soud zamítl žalobu, když žalující družstvo v odvolací odpovědi prohlásilo výslovně, že tradici prohlášením dle § 428 obč. z. ani netvrdí. Co do převodu znamením dle § 427 obč. z. vycházel ze stanoviska, že označení nestačilo k převodu vlastnictví, neboť šlo o 60 q sena, byla tedy možná tradice skutečná hmotným odevzdáním dle § 426 obč. z., k čemuž po zabavení také došlo. Ta však se před tím nestala, takže žalující družstvo nenabylo vlastnického práva ke koupenému senu.

Žalující družstvo se dovolalo pro nesprávné právní posouzení, ježto odvolací soud měl na zřeteli pouze technickou nemožnost, nikoli i obtížnost, která by značně ztěžovala hybnost obchodu. Nejvyšší soud vyhověl dovolání tomuto, zrušil rozsudek odvolacího i prvního soudu a vrátil věc prvnímu soudu, aby týž doplně řízení znovu ji rozhodl, a uvedl o sporné otázce v

o d ů v o d n ě n í :

Jde jediné o to, zda žalující družstvo nabylo k spornému senu práva vlastnického po rozumu § 427 obč. z. Žalobce tvrdí, že 60 q sporného sena koupil od Karla a Marie Š. na základě závěrečného listu ze dne 15. března 1936 a označil je návěstím na příslušných místech. Že toto množství sena žalobce koupil, plyne z předloženého, co do pravosti uznaného závěrečného listu. Ježto šlo o poměrně velké množství sena, takže hmotné jeho odevzdání bylo spojeno se značnou obtíží a seno mělo zůstati dle závěrečného listu v úschově hospodářově ještě určitou dobu, nutno přisvědčiti dovolateli, že za těchto okolností stačila k nabytí vlastnictví symbolická tradice. Jde proto jen o to, zda k tradici té došlo.

Z dosavadního řízení neplyne, že věc byla opatřena znakem, z něhož každý může zřejmě seznati, že věc byla jinému přenechána, jak vyžaduje § 427 obč. z., zda sporných 60 q sena bylo opatřeno znameními pro každého seznatelnými. Zejména nebylo přesně zjištěno, jak se odevzdání znameními stalo a nelze si ani bez bližšího popisu seníku utvořiti úsudek, kde bylo sporné seno uloženo, na kterých místech byla upevněna nálepka s označením, že seno jest majetkem žalobce a zda byla pro každého seznatelná. Rovněž nebylo zjištěno, zda a kde se znak ten nacházel v době soudního zabavení sena. Ježto dosavadní zjištění neposkytuje spolehlivý podklad pro právní posouzení, zůstalo řízení v naznačeném směru vadným. Vada ta zasahuje i do řízení před prvním soudem, proto nezbylo nic jiného, než rozhodnouti, jak se stalo (§ 510 c. ř. s.).

Na prvním soudě bude, aby provedl místní ohledání, jež z úřadu jest připustiti, za příbrání slyšených svědků na místě samém a na základě takto doplněných důkazů učinil zjištění postrádaná a věc pak rozhodl.

Poznámka zasilatelova: Tímto rozhodnutím vrací se Nejvyšší soud k zásadě, vyslovené v rozh. Vážného sb. č. 10.195, že symbolické odevzdání jest přípustno nejen tam, kde by hmotné odevzdání bylo přímo nemožné, nýbrž i kde by bylo spojeno s velkou obtíží. Při tom nerozeznává, zda jde o věc hromadnou, jak požadovalo rozhodnutí téže sbírky č. 10.719 a 13.372, podle kterého ani větší množství prodaných věcí, jichž skutečné předání tedy vyžaduje delší doby, neopravňuje k tradici symbolické, kdežto naše rozhodnutí prohlašuje právě větší množství (sena) za okolnost, pro kterou taková tradice k nabytí vlastnictví stačí. To sluší jistě schváliti stejně jako to, že za nerozhodné se považuje, zda předaná věc jest věcí hromadnou či nikoli, neboť výpočet § 427 obč. zák. jest uveden slovem »jako« a jest tedy příkladný a nikoli výčetný, takže i u jiných než hromadných věcí jest symbolickou tradici připustiti.

Dr. Cerman.